

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/219/2021
Identifikačné číslo spisu:	5115212840
Dátum vydania rozhodnutia:	29.09.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:5115212840.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Q. R., bytom v W. B. T., G. XXXX/XXX, zastúpenej JUDr. Lukášom Bútorom, advokátom so sídlom v Žiline, Vojtecha Tvrdeho 12, proti žalovaným 1/ H. Y., bytom v B. XXX a 2/ L. Y., bytom v W. B. T., G. XXXX/X, obom zastúpeným JUDr. Andreou Cúgovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Svätoplukova 28, o určenie neplatnosti výpovede, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6C/221/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. septembra 2020 sp. zn. 10Co/61/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. septembra 2019 č. k. 6C/221/2015-270 žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovaným 1/ a 2/ priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Uviedol, že mal za preukázané, že v zmysle ustanovenia § 155 ods. 1 v spojení s ustanovením § 175 ods. 1 Občianskeho zákonníka došlo k vzniku práva spoločného užívania sporného bytu manželmi Y. a Q. R.. Toto právo sa účinnosťou zákona č. 509/1991 Zb., t. j. dňom 1. januára 1992 pretransformovalo v zmysle ustanovenia § 871 ods. 1 Občianskeho zákonníka na spoločný nájom sporného bytu manželmi. Následne po smrti manžela žalobkyne 20. júna 2008 sa stala v zmysle ustanovenia § 707 ods. 1 Občianskeho zákonníka výlučným nájomcom sporného bytu žalobkyňa. Vzhľadom k tomu, že v konaní nevyšlo najavo, že by nájomné právo žalobkyne zaniklo pred 10. marcom 2015 (deň datovania výpovedí nájmu sporného bytu daných Y. L.) a zohľadniac znenie ustanovenia § 680 ods. 2 Občianskeho zákonníka (teda, že ani pri zmene vlastníckeho práva k spornému bytu, nedošlo k zániku nájmu žalobkyne), súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobkyňa bola ku dňu dania sporných výpovedí z 10. marca 2015 nájomcom sporného bytu. Medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaných 1/ a 2/ bola otázka vlastníctva k spornému bytu právoplatne rozhodnutá, a to rozsudkom Okresného súdu Žilina z 9. júna 2015 č. k. 25C/70/2011-622 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 24. februára 2016 č. k. 7Co/677/2015-667, ktoré nadobudli

právo platnosť 5. mája 2016. V cit. prejudiciálnom konaní tak súd dospel k záveru, že pôvodne žalovaný Y. L. (právny predchodca žalovaných 1/ a 2/) platne nadobudol vlastnícke právo k spornému bytu. Žalovaní 1/ a 2/ vstúpili v zmysle ust. § 680 ods. 2 Občianskeho zákonníka do postavenia prenajímateľa sporného bytu a sú singulárnymi nástupcami pôvodne žalovaného Y. L., ako predchádzajúceho vlastníka a prenajímateľa sporného bytu, ktorý dal žalobkyni sporné výpovede nájmu bytu datované 10. marca 2015.

1.1. Podľa súdu prvej inštancie je jednoznačné, že sporné výpovede boli výpoveďami sporného bytu z dôvodov podľa ustanovenia § 711 ods. 1 písm. a/ a d/ Občianskeho zákonníka. Primárne žalobkyňa namietala, že v oboch sporných prípadoch výpovedí z obsahu ich písomného vyhotovenia nebolo zrejmé, resp. nebolo určite vyjadrené, ktorá osoba tento právny úkon urobila a z tohto dôvodu považovala žalobkyňa obe sporné výpovede za neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie však mal z obsahu oboch listín (sporných výpovedí) za preukázané a jednoznačné, že ich dal Y. L. vlastníkom sporného bytu.

1.2. Žalobkyňa ďalej namietala neplatnosť výpovede nájmu bytu, ktorú jej mal dať Y. L. z dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. a/ Občianskeho zákonníka, a to z dôvodu, že tento výpovedný dôvod nebol dostatočne určito skutkovo vymedzený (teda neplatnosť podľa § 711 ods. 2 Občianskeho zákonníka), keďže z obsahu výpovede nevyplýva, že bol skutočne daný tento dôvod, že Y. L. potreboval sporný byt pre seba, že jeho dovtedajšia bytová situácia nebola uspokojivo riešená a vzhľadom na jeho osobné a rodinné pomery, prípadne na výkon zamestnania, bolo vhodnejšie bývanie v spornom byte, z čoho by vyplynulo, že právo nájomcu sporného bytu by malo ustúpiť potrebe vlastníka sporného bytu. Podľa súdu prvej inštancie možno jednoznačne konštatovať, že Y. L. výpovedný dôvod konkretizoval zreteľne určito aj s ohľadom na žalobkyňou namietané dôvody tejto neplatnosti. S daním výpovede Y. L. nezaťažovalo dôkazné bremeno preukázať existenciu tohto výpovedného dôvodu. Súd prvej inštancie konštatoval, že Občiansky zákonník v cit. ust. § 711 ods. 3 Občianskeho zákonníka ukladá prenajímateľovi pod sankciou neplatnosti výpovede spojiť s výpoveďou listinu preukazujúcu výpovedný dôvod len v prípade výpovede podľa ust. § 711 ods. 1 písm. b/,e/ a f/ Občianskeho zákonníka, čo nebol prejedávaný prípad. Poukázal na to, že v prípade tohto výpovedného dôvodu má nájomca v zmysle ust. § 712a ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradný byt, ktorý je veľkosťou obytnej plochy, vybavením, umiestnením a výškou nájomného primeraný bytu, ktorý má vypratať (t. j. ktorého nájom je prenajímateľom vypovedaný), a to s prihliadnutím na jeho životné a pracovné potreby a súčasne na úhradu nevyhnutných výdavkov spojených so sťahovaním. Kým mu takáto zodpovedajúca bytová náhrada nie je zo strany prenajímateľa zabezpečená, nie je povinný z bytu sa vysťahovať a byt vypratať (§ 712c ods. 1 Občianskeho zákonníka).

1.3. Súd prvej inštancie tak považoval za platnú výpoveď z nájmu sporného bytu danej žalobkyni Jurajom Povinom listom z 10. marca 2015 z dôvodu podľa ust. § 711 ods. 1 písm. a/ Občianskeho zákonníka.

1.4. Pokiaľ ide o existenciu výpovedného dôvodu podľa ust. § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka, podstatným pre rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo to, žalovanej vznikol dlh na úhradách za plnenia spojené s užívaním sporného bytu za obdobie od 1. júna 2011 do 20. decembra 2012 v celom ich rozsahu, nech už bola oprávnená výška týchto úhrad v akejkoľvek sume (žalobkyňa nevykonala na tento svoj dlh žiadne plnenie). V tomto období žalobkyňa neuhradila ani nájomné, avšak nezaplatenie nájomného nebolo v danom prípade výpovedným dôvodom. Z pohľadu uvedenej skutočnosti nezaplatenia úhrad za plnenia spojené s užívaním sporného bytu za obdobie od 1. júna 2011 do 20. decembra 2012, teda za obdobie dlhšie ako tri mesiace, nie je podstatné, že v ďalšom období od 19. decembra 2012 do 2. marca 2015, rovnako uvedenom v spornej výpovedi z 10. marca 2015, ako obdobie nezaplatenia úhrad za plnenia spojené s nájmom bytu, neboli žalovanej dodávané plnenia spojené s užívaním sporného bytu (dodávka studenej a teplej vody, ako aj tepla). Súd prvej inštancie nedospel k záveru, že výkon práva Y. L. bol v tomto prípade v rozpore s dobrými mravmi a nemal by požívať právnu ochranu.

1.5. Výpoveď z nájmu sporného bytu danej žalobkyni Y. L. listom z 10. marca 2015 z dôvodu podľa ust. § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka považoval súd prvej inštancie za platnú.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 30. septembra 2020 sp. zn. 10Co/61/2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

Žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Uviedol, že predmetom konania je posúdenie ne/platnosti dvoch výpovedných dôvodov. Pozitívny záver/zistenie o platnosti ktoréhokoľvek (čo i len jedného) z nich je preto dostatočným/relevantným pre určujúce konštatovanie o zániku dotknutého nájomného vzťahu titulom výpovede. Odvolací súd pristúpil primárne k preskúmaniu prvého z posudzovaných výpovedných dôvodov, t.j. výpovede v zmysle § 711 ods. 1 písm. a/ Občianskeho zákonníka. V danej spojitosti dospel k záveru, že súd prvej inštancie vyčerpávajúcim/podrobným spôsobom a správne zodpovedal všetky v konaní vznesené právne otázky.

2.1. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je v posudzovanom právnom úkone, výpovedi z 10. marca 2015, dostatočne určitým spôsobom identifikovaný/specifikovaný subjekt uplatňujúci výpoveď vlastníkom bytu Y. L.. Konštatuje, že zvolená formulácia výpovede korešponduje hypotéze ustanovenia § 711 ods. 1 písm. a/ Občianskeho zákonníka, t.j. obsahuje vymedzenie/konštatovanie zásadnej okolnosti potreby bytu pre prenajímateľa (vlastníka bytu). Nie je v danej spojitosti možné požadovať od vlastníka bytu, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti, t.j., že nie je vlastníkom ďalších nehnuteľností. Naopak, preukazovať je možné jeho vlastníctvo, žalobkyňa však v tomto smere neprezentovala žiadne konkrétne tvrdenie ani dôkazný návrh. Danosť predmetného výpovedného dôvodu kvalifikovane nespochybnila. Žalobkyňou opísané konanie, v podobe snahy o vystaňovanie nájomcu z bytu, podľa odvolacieho súdu nepopiera/nevyučuje existenciu potreby bytu na strane prenajímateľa (aplikovanú vo výpovednom dôvode), práve naopak, tejto potrebe nasvedčuje. Neskorší prevod vlastníctva bytu, ako správne uviedol súd prvej inštancie, je z tohto/určujúceho hľadiska právne bezvýznamný, nakoľko nepreukazuje nič ohľadne stavu (potreby bytu) v rozhodnom okamihu (pri podaní výpovede), preukazuje len stav (irelevantný z hľadiska výpovede bytu), ktorý nastal neskôr (pri neskoršom predaji bytu).

2.2. Vzhľadom na argumentáciu žalobkyne odvolací súd výpoveď posúdil z hľadiska ne/súlady s dobrými mravmi a uzavrel, že opakovaný postoj žalobkyne nie je spôsobilý vyvrátiť presvedčivú konštrukciu súdu prvej inštancie (bod 20 tohto odôvodnenia), založenú na zvážení jednotlivých skutkových zistení. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k náležitému záveru, že výkon práva Y. L. nie je v rozpore s dobrými mravmi.

2.3. Odvolací súd poukázal na to, že k ukončeniu/zániku posudzovaného nájomného vzťahu došlo právne účinným spôsobom už - bez ďalšieho - na základe tohto výpovedného dôvodu. Nad rámec dodal, že je možné sa stotožniť aj s argumentáciou súdu prvej inštancie vo vzťahu k druhému výpovednému dôvodu (§ 711 ods.1 písm. d/ Občianskeho zákonníka), kde sa súd prvej inštancie (obdobne ako u prvého výpovedného dôvodu) dôkladne venoval všetkým čiastkovým argumentom žalobkyne, zistené okolnosti správne právne posúdil a vyvodil z nich presvedčivé právne závery, ktoré si odvolací súd osvojil.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Vo vzťahu k výpovednému dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. a/ Občianskeho zákonníka uviedla, že za otázku, ktorá nebola riešená, považuje „otázku ochranných mechanizmov proti jednoduchému zneužitiu podania čisto účelovej výpovede z chráneného nájmu bytu na dobu neurčitú, ktoré by mali byť následne premietnuté do konkrétnych právnych požiadaviek (či už formálnych alebo materiálnych) na takúto výpoveď tak, aby sa zabránilo hrubému zneužívaniu tohto inštitútu a ktoré by súdy pri aplikačnej praxi náležite zohľadňovali." Namietala, že v rámci konania nebolo podľa súdov potrebné ani žiaduce skúmať či zaoberať sa napr. otázkou, „či prenajímateľ aj reálne bude byt používať pre svoju potrebu, alebo ho len po uplynutí výpovednej doby a uplynutí lehoty na podanie žaloby o určenie neplatnosti výpovede hodlá predat' za vyššiu cenu ako ho kúpil." Žalobkyňa má za to, že ide o dôležitú právnu otázku, ktorá v praxi najvyššieho súdu nebola doposiaľ riešená, účastníkov týchto právnych vzťahov nie sú domácou aplikačnou praxou vymedzené zrozumiteľné formálne a materiálne kritériá pri podávaní takejto výpovede. Namietala, že súd pri právnom posudzovaní podanej žaloby nezohľadňoval šikanózne a účelové konanie žalobcu, absenciu akýchkoľvek dôkazov, ktoré by mohli nasvedčovať o pravdivosti či relevancii podaného výpovedného dôvodu a proporcionálne k chráneným právam a záujmom žalobkyne a jej rodiny, vrátane maloletých detí, s ktorými žije.

3.1. Obdobná argumentácia sa podľa žalobkyne vzťahuje aj na druhý výpovedný dôvod podľa § 711

ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka. Súdna prax podľa žalobkyne doposiaľ neriešila otázku, či „výpoveď daná z dôvodu neplatenia nájomného môže byť považovaná za platne podanú v okolnostiach, keď prenajímateľ a správca nájomcovi neuviedli a odmietajú uviesť výšku úhrad za služby spojené s užívaním bytu - pričom práve neplatenie úhrad za služby spojené s užívaním bytu bolo v podanej výpovedi označené ako výpovedný dôvod." Poukázala pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/140/2002 (R 78/2004), kde najvyšší súd dospel k záveru, že nájomca nie je v omeškaní s úhradou za plnenia spojené s užívaním bytu pred vykonaním vyúčtovania týchto platieb, pred vyúčtovaním táto úhrada totiž nie je splatná a prenajímateľovi nevzniká nárok na poplatok z omeškania. Žalobkyňa má za to, že nakoľko pôvodne žalovaný žalobkyni ako nájomkyni zúčtovanie plnení spojených s užívaním bytu nevyúčtoval, nemali sa považovať za splatné. Navrhla rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušiť a zároveň žiadala o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku.

4. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhli dovolanie zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd" a „dovolací súd") predovšetkým nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti (dovoláním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP - dovolanie podané v lehote s poukazom na zákon č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. Žalobkyňa namietala § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

11. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

11.1. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

11.2. Dovolací súd zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. b/ CSP je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

11.3. Osobitne významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je jej zásadný právny význam. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre tú ktorú prejednávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky (1Cdo/132/2009, 2Cdo/71/2010, 3Cdo/51/2006, 4Cdo/151/1998, 5Cdo/1/2010, 7Cdo/117/2011). Účelom § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky (a „zaplnením bielych miest doterajšieho rozhodovania dovolacieho súdu prispieť k vytvoreniu jeho ustálenej rozhodovacej praxe“).

11.4. Naostatok treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je relevantná len otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky vyššie uvedené znaky. Ak z týchto znakov chýba čo i len jeden, nemôže byť dovolanie procesne prípustné.

12. Pokiaľ žalobkyňa namieta, že najvyšší súd sa otázkami dostatočnej určitosti odôvodnenia výpovede z nájmu bytu doposiaľ nezaoberal, čím je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, najvyšší súd uvádza, že najvyšší súd sa touto otázkou zaoberal.

13. Vychádzajúc z obsahu podaného dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) žalobkyňa za dosiaľ dovolacím súdom nevyriešenú (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) označila otázku obsahových náležitostí výpovede z nájmu bytu. Dovolateľ zreteľne prehliada závery, ku ktorým dospel najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/2/2007 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 16/2008. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd uviedol, že skutkové vymedzenie dôvodu výpovede z nájmu bytu musí byť konkretizované uvedením skutočností, v ktorých účastník vidí realizáciu zákonného dôvodu tak, aby nemohli vzniknúť pochybnosti, z ktorého dôvodu sa nájomný vzťah končí. Skutkové vymedzenie dôvodu výpovede z nájmu bytu však v predmetnej výpovedi uvedené je tak, že nemohli vzniknúť pochybnosti, z ktorého dôvodu sa nájomný vzťah skončil.

14. Žalobkyňou nastolená otázka, ktorá nemala byť riešená v praxi dovolacieho súdu „ochranných mechanizmov proti jednoduchému zneužitiu podania čisto účelovej výpovede z chráneného nájmu bytu na dobu neurčitú, ktoré by mali byť následne premietnuté do konkrétnych právnych požiadaviek (či už formálnych alebo materiálnych) na takúto výpoveď tak, aby sa zabránilo hrubému zneužívaniu tohto inštitútu a ktoré by súdy pri aplikačnej praxi náležite zohľadňovali“ nie je právnu otázkou. Rovnako ňou nie sú ani tvrdenia žalobkyne o tom, že prenajímateľ potreboval byt vyčistený od nájomcov. Dovolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa zaoberali, či výkon práva prenajímateľa nie je v rozpore s dobrými mravmi.

15. Vychádzajúc z obsahu podaného dovolania vyplýva, že žalobkyňa namieta nesprávne právne posúdenie súdov na základe nesprávneho vyhodnotenia skutkového stavu. Dovolací súd poukazuje na to, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa žaloba týka v sebe obsahuje i právomoc posúdiť

to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v civilnom konaní nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie účastníkov konania, resp. strán sporu.

16. Najvyšší súd považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

17. Pokiaľ žalobkyňa poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu 4Cdo/140/2002, z obsahu možno vyvodit', že namieta odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Najvyšší súd má za to, že nemôže ísť o odklon od uvedeného rozhodnutia, nakoľko cit. rozhodnutie rieši otázku vzniku nároku na poplatok z omeškania a týka sa žalobcom uplatnenej pohľadávky spočívajúcej vo vyúčtovaní nákladov za teplo, vodu a stočné. Prenajímateľ dal žalobkyni výpoveď z nájmu bytu podľa § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka pre nezaplatenie úhrad, resp. zálohových platieb, nie pre vyúčtovanie nedoplatkov za plnenia.

18. Žalobkyňou nastolené otázky majú v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán. Namietala skutkové zistenia ako výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver, z ktorého vychádzal odvolací súd.

19. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že otázky nastolené žalobkyňou v dovolaní nemajú v okolnostiach daného konania (a tohto dovolacieho konania) znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP; v dôsledku čoho prípustnosť jej dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva, a preto dovolanie najvyšší súd odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako neodôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

20. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.